

ÅRSREGNSKAP FOR REGNSKAPSÅRET 2022 - GENERELL INFORMASJON

Journalnummer: 2023 630718

Enheten

Organisasjonsnummer: 975 684 156
Organisasjonsform: Stiftelse
Foretaksnavn: SYKEHJELPS- OG PENSJONSORDNING
FOR LEGER (SOP)
Forretningsadresse: Christiania torv 5
0158 OSLO

Regnskapsår

Årsregnskapets periode: 01.01.2022 - 31.12.2022

Konsern

Morselskap i konsern: Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet: Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av
årsregnskapet til selskapet: Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet: Martina Hannås
Dato for fastsettelse av årsregnskapet: 09.03.2023

Grunnlag for avgivelse

År 2022: Årsregnskap er elektronisk innlevert.
År 2021: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2022.

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 01.08.2023

Organisasjonsnr: 975 684 156
 SYKEHJELPS- OG PENSJONSORDNING
 FOR LEGER (SOP)

RESULTATREGNSKAP

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
RESULTATREGNSKAP			
Inntekter			
Annen driftsinntekt	2	47 038 200	
Sum inntekter		47 038 200	
Kostnader			
Avskrivning på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		294 566	
Annen driftskostnad		48 849 677	
Sum kostnader		49 144 243	
Driftsresultat		-2 106 043	
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt		2 856 724	
Sum finansinntekter		2 856 724	
Annen finanskostnad		750 681	
Sum finanskostnader		750 681	
Netto finans		2 106 043	
Ordinært resultat før skattekostnad		0	0
Ordinært resultat etter skattekostnad		0	0
Årsresultat		0	0

Organisasjonsnr: 975 684 156
 SYKEHJELPS- OG PENSJONSORDNING
 FOR LEGER (SOP)

BALANSE

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
BALANSE - EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende		1 374 690	
Sum varige driftsmidler		1 374 690	
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i tilknyttet selskap		30 000 000	
Lån til tilknyttet selskap og felles kontrollert virksomhet		267 920 000	
Sum finansielle anleggsmidler		297 920 000	
Sum anleggsmidler		299 294 690	0
Omløpsmidler			
Varer			
Fordringer			
Andre fordringer		3 356 799	
Sum fordringer		3 356 799	
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer	5	2 291 561 664	
Markedsbaserte obligasjoner	5	1 525 878 823	
Andre finansielle instrumenter	5	366 586 791	
Sum investeringer		4 184 027 278	
Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Bankinnskudd, kontanter og lignende		91 049 490	
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		91 049 490	
Sum omløpsmidler		4 278 433 567	0
SUM EIENDELER		4 577 728 257	0
BALANSE - EGENKAPITAL OG GJELD			

Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Annen innskutt egenkapital		14 950 000	
Sum innskutt egenkapital		14 950 000	
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		0	
Sum opptjent egenkapital		0	
Sum egenkapital		14 950 000	0
Gjeld			
Langsiktig gjeld			
Pensjonsforpliktelser	4	3 422 803 485	
Andre avsetninger for forpliktelser	3	1 135 220 167	
Sum avsetninger for forpliktelser		4 558 023 652	
Annen langsiktig gjeld			
Sum langsiktig gjeld		4 558 023 652	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		2 902 152	
Skyldige offentlige avgifter		340 960	
Annen kortsiktig gjeld		1 511 493	
Sum kortsiktig gjeld		4 754 605	
Sum gjeld		4 562 778 257	0
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 577 728 257	0

RSM Norge AS

Ruseløkkveien 30, 0251 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 11 42 00

F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til styret i Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP), som viser et resultat på NOK 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 21. mars 2023

RSM Norge AS

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Trine Angell-Hansen".

Trine Angell-Hansen
Statsautorisert revisor

List of Signatures

Page 1/1

SOP - Regnskap og årsberetning 2022.pdf

Name	Method	Signed at
Refsum, Arne Laudal	BANKID	2023-03-19 13:16 GMT+01
Stura, Elisabeth Mathilde	BANKID	2023-03-16 11:01 GMT+01
Stephanides, Signe M T Von	BANKID	2023-03-14 12:15 GMT+01
Sivertsen, Anita Mølmesdal	BANKID_MOBILE	2023-03-13 23:02 GMT+01
Hermansen, Marit	BANKID	2023-03-13 21:16 GMT+01
Skumlien, Siri	BANKID	2023-03-20 16:49 GMT+01



This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: 1ABA8BD2B96840D484BA23844090A800

ÅRSBERETNING

2022

Virksomhetens art og sted

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP) har som formål å bidra til økonomisk sikring av medlemmene og deres familie i forbindelse med arbeidsuførhet, alderdom og død, samt ved fravær fra egen legepraksis i forbindelse med sykdom, fødsel og adopsjon.

I tillegg kan det ytes støtte til kollektive sykdomsforebyggende og sosiale tiltak samt forskning på områder som er innenfor SOPs interesseområde.

Ordningen er organisert som en stiftelse og står under tilsyn av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

SOP har adresse i Christiania Torv 5, Oslo

Redegjørelse for årsregnskapet

Hovedoppgaver i 2022

SOPs styreleder gjennom 16 år, Hans Kristian Bakke, og styremedlem Anne Mathilde Hanstad, med like lang fartstid, gikk ut av styret ved årsskiftet 2021/2022. Ny styreleder fra 1.1.2022 er Marit Hermansen og nytt styremedlem er Rune Burkeland-Matre. Det er ingen andre endringer i styresammensetningen.

En viktig oppgave i 2022 har vært å konsolidere det nye styret. Styret har gjennom året arbeidet videre med strategien for kapitalforvaltning. Styret har i 2022 i tett samarbeid med ordningens aktuar, arbeidet med å predikere fremtidig utvikling for SOP gitt ulike forutsetninger. Hvor lenge SOPs kapital vil vare er avhengig av hvordan utviklingen i legemarkedet blir fremover, omfanget av tilskudd av frisk kapital til ordningen samt avkastning på kapitalen.

Året 2022 har vært krevende på flere måter. Krigen i Ukraina har påvirket både aksje- og obligasjonsmarkedet, og resultert i betydelig negativ kapitalavkastning for SOP. Utfordringer innenfor fastlegeordningen, har også en negativ side for SOP. Ulike tilskuddsordninger i kommunene for å rekruttere nye fastleger, resulterer i høyere brutto praksisinntekter for legene. Når disse legene har avbrudd fra praksis ved sykdom/fødselspermisjon, må SOP



kompensere for et større inntektstap slik at de totale utbetalingene fra SOP øker. Som følge av ulike modeller for rekrutteringstiltak og til dels store forskjeller mellom kommunene, har også selve saksbehandlingen blitt mer tidkrevende og komplisert.

Tilførsel av midler

SOPs fremtid og økonomiske bærekraft er avhengig av hvor mye frisk kapital ordningen tilføres. SOPs styre arbeider kontinuerlig for å synliggjøre dette. I samarbeid med aktuar, utvikles analyser for hvor lang levetid SOP forventes å ha. Usikre parametere, som utviklingen i kapitalmarkedene og fremtidig organisering av legevirksomhetene, vanskeliggjør imidlertid arbeidet med en slik "stresstest". Gitt forutsetning om kapitalavkastning på 4,5 % og prolongering av uttak av avbruddsytelser fra dagens nivå, viser beregninger at SOP trenger tilførsel av frisk kapital på i størrelsesorden mellom kr 50 og 60 millioner årlig for å være bærekraftig over tid. Dette er Legeforeningens sentralstyre orientert om, og det er spilt inn i forbindelse med forhandlingene om normaltariiffen.

De siste par årene har SOP fått økte overføringer i forbindelse med normaltariifforhandlingene, noe styret er veldig tilfreds med. SOP ble i tillegg spesielt nevnt i Handlingsplanen for allmennlegetjenesten som gjelder frem til 2024. Her fremgår det at et viktig tiltak for rekrutteringen til fastlegeordningen er å styrke SOP. For perioden 1.7.2021 – 1.7.2022 utgjorde overføringene fra Normaltariiffen kr 42,4 millioner. I tillegg fikk SOP et engangstilskudd på kr 20 millioner. For perioden 1.7.2022 – 1.7.2023 utgjør tilskuddet kr 50,4 millioner. Tilskudd på dette nivået er kjærkomment, da det bidrar til å sikre forlenget levetid for SOP.

Forretningsførsel gjennom 2022

I henhold til SOPs vedtekter, er Legeforeningens generalsekretær forretningsfører for SOP. Fire ansatte har hatt som sin hovedoppgave å bistå leger som tar kontakt med ordningen i forbindelse med sykdom, fødselspermisjoner, pensjonering eller dødsfall. Som ledd i arbeidet med å kompensere opp for tapet en lege opplever som følge av avbrudd fra praksis, utbetaler SOP avbruddsytelser månedlig. Grunnlaget for utbetalingen er dokumentasjon av omsetning, sykmeldinger samt vedtak fra Nav.

SOPs styre har i 2022 hatt fire ordinære styremøter og én strategisamling. I tillegg har styret hatt et dagsbesøk på Villa Sana. Alle styremøtene i 2022 har vært gjennomført ved fysisk fremmøte.

Forvaltning av SOPs kapital

Hoveddelen av SOPs kapital er plassert i henholdsvis aksjer, obligasjoner og eiendom. Samlet forvaltningskapital utgjorde kr 4 486,5 millioner per 31.12.2022

2022 ble et svært krevende investeringsår. I finansmarkedet var året preget av en kraftig økning i inflasjon og renter, fallende aksje- og obligasjonskurser samt korreksjoner i eiendomsmarkedet. Globale aksjer (MSCIW i NOK) falt drøye 18 %, og norske aksjer falt ca. 7 % i perioden.

SOP har gjennom 2022 hatt en aksjeandel på 50 %. Tidligere har styret vurdert å øke aksjeandelen ytterligere. Men etter et år med både krig i Ukraina, stigende renter, fallende aksjekurser og kraftig prisvekst så ønsker styret å holde på aksjeandelen på 50 %.



Investeringsporteføljen er godt diversifisert i henholdsvis aksjer, eiendom og rentebærende papirer. God diversifisering reduserer porteføljens risiko.

SOP er ikke underlagt garantiforpliktelser slik tilfellet er i livsforsikringsselskaper. SOP har derfor større frihetsgrad ved allokering av kapitalen.

Kapitalen var per 31.12.2022 fordelt på ni forvaltningsmandater. De globale aksje- og renteporteføljene er valutasikret.

Ny ESG-strategi for kapitalforvaltningen

I juni vedtok styret ny ESG-strategi. Strategien erstatter dagens noe enklere modell som innebærer eksklusjoner iht. Storebrands eksklusjonsliste. Ny ESG-strategi vil i hovedsak benytte Statens Pensjonsfond Utland (SPU) sin ekskluderingsliste. I tillegg til å følge de etiske retningslinjene som Finansdepartementet har vedtatt for forvaltningen av SPU, skal SOP alltid benytte forvaltere som har gode rutiner og prosesser for ESG.

Overgang fra diskresjonær til fondsforvaltning

I juni vedtok styret i SOP å flytte de diskresjonære globale investeringsmandatene over til fond. Siden 2000 har SOP benyttet diskresjonær forvaltning for de globale investeringsmandatene. Bakgrunnen for dette var behov for å implementere egne etiske kriterier i kapitalforvaltningen. I nyere tid, har tiltak for å bedre klimaet og miljøet fått stort fokus, og særlig etter Parisavtalen desember 2020, har nesten alle seriøse institusjonelle forvaltere innført ESG-kriterier. Dette åpner muligheten for SOP til å velge globale fondsprodukter med tilfredsstillende ESG krav som alternativ til de diskresjonære porteføljene.

Det er også betydelige kostnadsbesparelser ved å erstatte diskresjonær porteføljer med fondsprodukter. Den vesentligste delen av besparelsen relaterer seg til at det ved en fondsløsning ikke lenger er behov for en egen depotløsningen hos Northern Trust. I tillegg vil en overgang til fond være ressursbesparende for forretningsfører. Diskresjonær forvaltning krever betydelig mer administrativ oppfølging da regulerende myndigheter og skatteetater i de respektive landene hvor investeringene hører hjemme, krever løpende informasjon om eierskapet. En overgang til fondsløsning vil også kunne gi SOP fordeler som juridisk beskyttelse gjennom EU-direktiv og en oppgjørgaranti på tre dager ved salg av fond.

Valg av nye forvaltere

I september 2021 vedtok styret å selge seg ut av DNB Scandinavian Property Fund. Dette eiendomsfondet har over tid levert relativt svake avkastningsresultater. Forretningsfører fikk samtidig i oppdrag å utrede og innhente tilbud fra andre eiendomsforvaltere. I samarbeid med Mercer, har forretningsfører gjennomført et forvaltersøk på eiendomsfond. I juni vedtok styret å investere i eiendomsfondet Union Core Real Estate Fund som forvaltes av Union Gruppen. Første del av implementering av mandatet ble gjennomført i desember 2022. Siste del blir gjennomført i løpet av første kvartal i 2023.

I slutten av november 2022 ble mandatet med Quoniams globale renter erstattet med det globale obligasjonsfondet til Robeco. Bakgrunnen for endringen er at Quoniam ikke har en

fondsløsning for norske kunder. Porteføljeegenskapene er like og både avkastningsforskjellene – og forventningene mellom de to forvalterne er marginale.

Resultatregnskapet

Regnskapet viser et resultat på bunnlinsen på kr null. Hele SOPs kapital er bundet opp i form av avsetninger til fremtidige forpliktelser knyttet til henholdsvis pensjoner, avbruddsytelser og engangsstønad ved død. Nedgang i kapitalen som følge av verdifall i porteføljen, bidrar således til at det må gjøres en tilsvarende reduksjon i avsetningene. Dette innebærer i praksis at den delen av kapitalen som er avsatt for å dekke fremtidige avbruddsytelser, reduseres ved at det gjøres en reduksjon i det antall år med avbruddsytelser som avsetningen tar høyde for. Verdifallet i investeringsporteføljen og reduksjonen i avsetningene oppveier hverandre slik at SOP i 2022 viser et regnskapsmessig driftsresultat på kr null. Endring i avsetninger fremgår av "Andre avsetninger" på gjeldssiden i balansen, samt av note 3 til regnskapet.

Inntekter

I forbindelse med de årlige normaltariiforhandlingene mellom Legeforeningen, Staten og KS, ble det i 2022 bevilget kr 50,37 millioner til SOP. 50 % av overføringene for 2022, sammen med 50 % av tildelingen for forrige avtaleperiode, er regnskapsført som driftsinntekt med kr 46,398 millioner i 2022.

Kapitalforvaltningen fikk en avkastning i 2022 på ca. kr -607 millioner. Den verdjusterte avkastningen av investert kapital var -10,9 %. Dette er 2,9 % -poeng svakere enn porteføljens referanseindeks. Aksjer har bidratt med en avkastning på kr -552,1 millioner og eiendom har bidratt med kr -4,0 millioner. Globale renter har gitt en avkastning på kr -51,6 millioner. Utlånet til Christiania Torv AS har gitt en avkastning på kr 6,8 millioner.

Kostnader

Administrasjonskostnadene for saksbehandling og kapitalforvaltning hos forretningsfører er økt med 5,0 %, fra ca. kr 13,8 millioner i 2021 til ca. kr 14,5 millioner i 2022. Økning skyldes i hovedsak ordinær lønns- og prisvekst.

Ytelser til stønadsberettigede

Utbetaling av stønader fra ordningen økte med kr 22,8 millioner fra 2021 til 2022. Totalt ble det i 2022 utbetalt avbruddsytelser og pensjoner på tilsammen ca. kr 322,9 millioner.

Utbetalingene knyttet til avbruddsytelser har økt med ca. kr 7,7 millioner det siste året, fra ca. kr 77 millioner i 2021 til kr 84,7 millioner i 2022. Den største økningen er relatert til fødselsstønad.

Utbetalingene knyttet til engangsstønad ved død utgjorde i 2022 kr 9,7 millioner mot kr 7,4 millioner i 2021.

Utbetalinger knyttet til alderspensjon fortsetter å øke - fra et nivå i 2019 på kr 151 millioner til kr 193,3 millioner i 2022, en økning på 28 %.

Det forventes at utbetalinger knyttet til alderspensjon vil fortsette å øke de nærmeste årene. Antall privatpraktiserende leger som blir 67 år, og som i tillegg har autorisasjon før 1.1.1993



og derved potensielt har rett til alderspensjon fra SOP, når en topp rundt år 2025. Deretter snur kurven og det er anslått at siste utbetaling knyttet til alderspensjon etter dagens vedtekter (opphørende pensjon) vil finne sted i 2047.

Antall uførepensjonister er noe høyere ved utgangen av 2022, enn på samme tidspunkt i 2021, mens man ser en reduksjon i antall ektefellepensjonister og mottakere av barnepensjon.

Tabellen nedenfor viser antallet pensjonister fordelt på ytelsestyper per 31.12.2022

2022	Antall totalt	Kvinner	Menn
Alderspensjon livsvarig	487	110	377
Alderspensjon 10 års utbetaling	661	135	526
Alderspensjon til fylte 77 år	285	65	220
Uførepensjon	165	87	78
Ektefellepensjon	210	197	13
Barnepensjon	19	9	10
Sum	1827	603	1224

I løpet av 2022 har Gabler mottatt og behandlet 212 nye søknader om pensjon, mens det har blitt foretatt stans av 196 pensjoner. Sistnevnte skyldes eksempelvis dødsfall, stans i uførepensjon, at barn som mottar barnepensjon har fylt 20 år samt at alderspensjon er ferdig utbetalt. Antall aktive saker per 31.12.2022 er 1 827 som tabellen over viser.

Andre stønader

I henhold til SOPs formålsparagraf (§ 2 i vedtektene) kan det ytes støtte til kollektive sykdomsforebyggende tiltak for medlemmer og kollektive sosiale tiltak til beste for medlemmer/ektefeller som er blitt pensjonister. Med hjemmel i denne bestemmelsen har SOP siden 1993 bidratt til finansieringen av Legeforskningsinstituttet for deres arbeid med forskning på legers helse. Videre ble det utbetalt støtte til Legeforeningens fylkesvise kollegiale støttearbeid, til det forebyggende behandlingstilbudet Villa Sana på Modum Bad, samt til kurs i regi av Eldre legers forening. I 2022 ble det i tillegg avviklet fire seniorseminarer for å prøve å få ned ventelister som hadde oppstått i kjølvannet av koronapandemien da det ikke ble avviklet noen kurs. Det ble i 2022 utbetalt ca. kr 16,7 millioner i prosjektstøtte til ovennevnte formål.

Støtte til kollektivt sykdomsforebyggende tiltak

Etterspørselen etter kurs og rådgivning ved Villa Sana har økt kraftig de siste årene. Ventetid for å få hjelp har til tider vært uønsket lang. For at Villa Sana skulle klare å møte den økte etterspørselen, har SOPs styre økt støtten betydelig gjennom de senere årene. Det ble i 2022 inngått en ny samarbeidsavtale gjeldende fra 1.8.2022 - 31.12.2024 som innebærer at tilbudet

Videreføring av samarbeidsprosjekt med Trasoppklinikken

Balansen

Globale rentebærende papirer	1 525 879
Norske aksjer	276 263
Globale aksjer	2 015 299
Frondsfond Norge	366 587
Sum	4 184 027

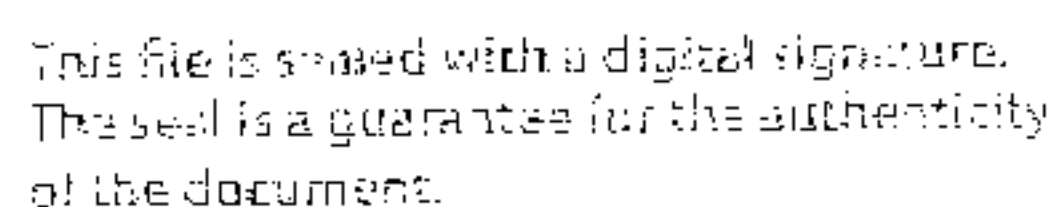
Fortsatt drift

Styreansvarsforsikring

Åpenhetsloven

Arbeidsmiljø

6



Document ID:
Case 2023-00097 Document 1-1 Filed 10/26/23 Page 1

Likestilling

I og med at ordningen ikke har egne ansatte, knytter hensynet til likestilling seg til valg av styremedlemmer samt gjennom utformingen av ytelsene. Tre av styrets fem medlemmer i 2022 er kvinner.

Påvirkning av det ytre miljø

Det ytre miljø forurenses ikke av SOPs virksomhet.

Forslag til disponering av årsresultat

Årets underskudd etter endring i avsetninger på kr null.

Styrets vurdering

Resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir etter styrets mening fyllestgjørende informasjon om virksomheten i Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger i 2022.

Utviklingen fremover

SOP skal fungere som et sikkerhetsnett for leger som driver privat praksis. Ytelsene skal innrettes på en måte som gjør at SOP oppfattes som relevant for medlemmene. I tillegg er det et ønske at SOP skal virke rekrutterende for leger som vurderer primærhelsetjenesten som sin yrkesvei. For å oppnå disse målene, er det helt avgjørende at SOP kan opprettholde sin finansielle bærekraft slik at legene kan påregne ytelser i en lang tidsperiode fremover.

For å sikre en langsiktig økonomisk bærekraft for SOP, vil styret i samarbeid med Legeforeningen fortsette sitt strategiske arbeid med det formål å sikre tilstrekkelig tilførsel av frisk kapital til ordningen. Styret vil arbeide for å optimalisere kapitalforvaltningen for å sikre stabil og høy avkastning uten å ta unødvendig høy risiko. I tillegg er det avgjørende for styret at forvaltningen skal skje innenfor rammen av de etiske kriteriene som ligger til grunn for plasseringen av SOPs midler. Parallelt med dette vil styret jevnlig vurdere justering av vedtektene for å sikre relevans for dagens leger samt for å sikre at vedtektene til enhver tid harmoniseres med endringer i omkringliggende regelverk.

En prioritert oppgave fremover er å utarbeide presise estimer for SOPs fremtidige levetid gitt ulike forutsetninger mht. tilførsel av midler til ordningen, kapitalavkastning samt utvikling i legearbeidsmarkedet. Dette arbeidet er påbegynt og vil skje i samarbeid med ordningens aktuar og med ordningens kapitalforvaltere samt ved bruk av Legeforeningens medlemsdata.

Finansiell risiko

Stiftelsens investeringer i globale aksjer og renter er valutasikret og stiftelsen er således ikke eksponert for valutarisiko. SOPs aksjeporteføljer er brede og gjennomgående indekxnære. Porteføljene er således eksponert for den generelle markedsrisikoen i aksjemarkedene, men i liten grad eksponert for spesifikk risiko knyttet til enkeltelskaper. De globale renteinvesteringene har en gjennomsnittlig durasjon på ca. 2,0 som innebærer moderat risiko for kursfall (diskonteringstap) ved fremtidig økning i rentenivået. Det stilles strenge krav til kredittrating (minimum "investment grade"). SOP er således ikke investert i obligasjoner med høy risiko, såkalte "high yield" -obligasjoner. Likviditeten i stiftelsen vurderes som god.

I forbindelse med Russlands angrep på Ukraina i februar 2022, oppsto det kraftig uro i finansmarkedene. Krigen bidro til at renter og inflasjon steg kraftig og medførte nedgang i aksjemarkedet gjennom 2022. SOP reduserte i denne situasjonen risikoeksponeringen i den globale aksjeporteføljen. De to nye tidligere vedtatte investeringer ble utsatt inntil videre, og aksjeandelen i Nordea Stabile Aksjer Global ble økt. Dette fondet har noe lavere risiko enn aksjemarkedet og har vist seg å generere meravkastning sammenlignet med referanseindeksen i nedgangsperioder.

Oslo, 9.3.2023

Marit Hermansen
leder

Arne Laudal Refsum

Signe Marit Stephanides

Elisabeth Mathilde Stura

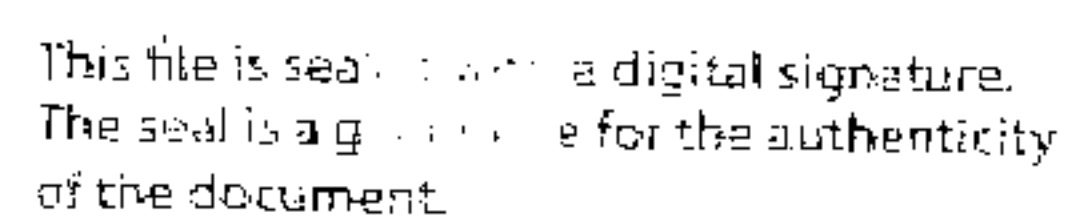
Anita Mølmesdal Sivertsen

Siri Skumlien
forretningsfører



Resultatregnskap

	Noter	Regnskap 2022	Regnskap 2021
Driftsinntekter			
Netto avkastning gevinst finansinvesteringer		0	430 683 043
Tilskudd	2	46 398 996	61 322 068
Andre inntekter		639 204	0
Gave fra Begravelseskassen		0	9 717 217
Sum driftsinntekter		47 038 200	501 722 328
Driftskostnader			
Avskrivninger anleggsmidler		294 566	229 341
Ytelser	3	-565 408 709	371 904 881
Pensjoner	4	-33 332 757	142 212 702
Støtte til prosjekter		16 746 461	16 299 848
Netto avkastning tap finansinvesteringer	5	607 534 341	0
Administrasjonskostnader	6	23 310 341	22 372 070
Sum driftskostnader		49 144 243	553 018 842
Driftsresultat		-2 106 043	-51 296 514
Finansinntekter/-kostnader			
Finansinntekter		2 856 724	306 500
Finanskostnader		750 681	231 829
Netto finansposter		2 106 043	74 671
Resultat før skattekostnad		0	-51 221 843
Skattekostnad	7	0	0
Resultat etter skattekostnad		0	-51 221 843
Overføringer			
Overføring til/fra(-) annen egenkapital	8	0	-51 221 843
Sum overføringer		0	-51 221 843



Document ID:
1A1B637B-2D35-4046-8046-000000000000

Document ID:
+ 8 9 A 0

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Balanse

		31. desember 2022	31. desember 2021
	Noter		
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital		14 950 000	14 950 000
Sum innskutt egenkapital		14 950 000	14 950 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		0	0
Sum opptjent egenkapital		0	0
Sum egenkapital	8	14 950 000	14 950 000
Gjeld			
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	3 422 803 485	3 684 732 558
Andre avsetninger	3	1 135 220 167	1 794 998 566
Sum avsetninger og forpliktelser		4 558 023 652	5 479 731 124
Sum langsiktig gjeld		4 558 023 652	5 479 731 124
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		2 902 152	3 711 840
Skyldig offentlige avgifter		340 960	266 710
Annen kortsiktig gjeld		1 511 493	5 296 868
Sum kortsiktig gjeld		4 754 605	9 275 418
Sum gjeld		4 562 778 257	5 489 006 542
Sum egenkapital og gjeld		4 577 728 257	5 503 956 542

Oslo 9. mars 2023

Marit Hermansen
leder

Arne Refsum

Signe Marit Stephanides

Elisabeth Mathilde Stura

Anita Mølmesdal Siversen

Siri Skumlien
daglig leder



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
1118A70D-1260-4000-8147-4000410004000

Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger (SOP)

Kontantstrømoppstilling

	2022	2021
Likvider tilført/brukt på virksomheten		
Tilført fra årets virksomhet 1)	291 015 604	-525 876 199
Endring kortsiktige fordringer	-581 417	15 078 850
Endring annen langsiktig gjeld	-921 707 472	213 985 761
Endring kortsiktig gjeld	-4 520 812	1 349 475
Sum likvider tilført/brukt på virksomheten	-635 794 097	-295 462 113
Likvider tilført/brukt på investeringer		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-545 494	-206 400
Investert i verdipapirer	-4 040 425 214	-568 626 792
Salg av verdipapirer	4 657 429 809	813 939 438
Netto tilgang utlån	14 040 000	99 172 238
Sum likvider tilført/brukt på investeringer	630 499 101	344 278 484
Netto endring i likvider gjennom året	-5 294 996	48 816 371
Likviditetsbeholdning 1.1	96 344 486	47 528 116
Likviditetsbeholdning 31.12	91 049 490	96 344 486
1) Dette tallet fremkommer slik:		
Årsresultat	0	-51 221 843
Netto gevinst/tap(+) verdipapirer	-1 101 204 334	-334 114 595
Verdijustering verdipapirer	1 391 925 372	-125 769 102
Ordinære avskrivninger	294 566	229 341
Aksjekapitalutvidelse CT	0	-15 000 000
Tilført fra årets virksomhet	291 015 604	-525 876 199



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
1-800-368-7900

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Tilskudd inntektsføres i den periode de er bevilget.

Kursinntekter inntektsføres når kurset er gjennomført.

Renteinntekter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet.
Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

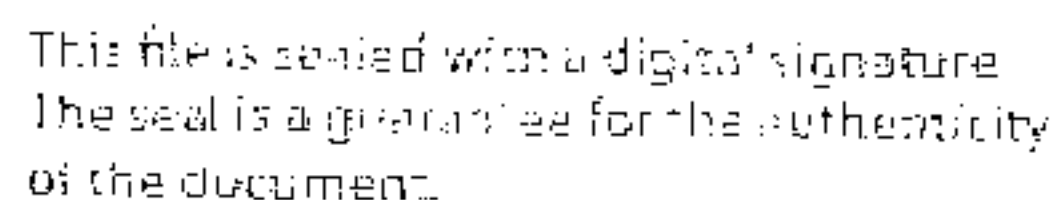
Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset levetid avskrives planmessig over forventet økonomisk levetid. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Bruksverdi er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Tilknyttet selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Det er foretatt nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.



Document ID:
123456

Verdien av verdipapirer styres risikomessig samlet og er således vurdert som en handelsportefølje. Porteføljen vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Avkastning fra kapitalforvaltningen er presentert som bruttostørrelser ved at kursgevinster er klassifisert som driftsinntekter og kurstap som driftskostnad.

Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som driftsinntekt.

Gevinster ved salg av aksjer resultatføres på det tidspunkt risiko og rettigheter knyttet til de solgte aksjene har gått over på kjøper (transaksjonstidspunktet).

Virksomheten i stiftelsen er skattepliktig.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

I den grad stiftelsen har netto skattepliktig formue, belastes stiftelsen med 0,3 % formuesskatt.

Avsetningen til pensjon representerer forsikringsteknisk kontantverdi av den totale pensjonsforpliktelse ordningen har overfor de pensjonsberettigede leger. De pensjonsberettigede er leger som er autorisert som lege i Norge før 1.1.1993. For ordningens uførepensjon og barnepensjon er pensjonstetten uavhengig av autorisasjonstidspunkt. Avsetningene til utbetalinger av fremtidige ytelser er beregnet med utgangspunkt i en antakelse om fremtidig fordeling av leger i ulike kategorier legevirkosomhet, med bakgrunn i dagens fordeling til de forskjellige kategorier.

Avsetning til sykehjelp, svangerskapsstønad mv. og engangsutbetaling ved død er basert på estimater. Avsetningen er estimert på bakgrunn av de utbetalinger som har vært i løpet av de siste år.

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelsen av årsregnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Kontantstrømpoppstillingen viser netto kontantstrømmer gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Likviditetsbeholdning består av bankinnskudd.

Note 2 Tilskudd - overføring fra Helfo

Med bakgrunn i de årlige tarifforhandlingene mellom Legeforeningen, Staten og KS, ble det i 2022 overført kr 46 398 996 fra Helfo til SOP.

Note 3 Ytelser

	2022	2021
Avbruddsytelser	84 669 837	77 030 139
Engangsstønad ved død	9 699 854	7 404 844
Avsatt avbruddsytelser	-501 917 419	192 842 249
Avsatt engangsstønad ved død	-122 410 693	86 397 428
Avsatt administrasjonsfond	-35 450 288	8 230 221
Sum ytelser	-565 408 709	371 904 881

Avsetninger til avbruddsytelser (sykehjelp, svangerskapsstønad mv). og engangsutbetaling ved død er foretatt på bakgrunn av de utbetalinger som har vært i løpet av de siste år.

Administrasjonsfond er tidligere år beregnet med en avsetning på 4 % av påløpt pensjonsforpliktelse, avbruddsstønad, samt engangsstønad ved død. Det er satt av 4 % til administrasjonsfond for 2022.

Note 4 Pensjoner

	2022	2021
Alderspensjon	193 319 854	180 512 695
Ektefelle- og barnepensjon	11 159 978	12 063 182
Uførepensjon	24 086 484	23 084 962
Pensjonsansvar	30 000	36 000
Avsatt engangspremie for løpende pensjon	123 915 797	21 724 710
Avsatt pensjonsrett yrkesaktive	-385 844 870	-95 208 847
Sum pensjoner	-33 332 757	142 212 702

Avsetningen til pensjon representerer forsikringsteknisk kontantverdi av den totale pensjonsforpliktelse ordningen har overfor de pensjonsberettigede leger. De pensjonsberettigede er leger som er autorisert som lege i Norge før 1.1.1993. For ordningens uførepensjon og barnepensjon er pensjonsretten uavhengig av autorisasjonstidspunkt.

Avsetningene til utbetalinger av fremtidige ytelser er beregnet med utgangspunkt i en antakelse om fremtidig fordeling av leger i ulike kategorier legevirksomhet, med bakgrunn i dagens fordeling til de forskjellige kategorier. Følgende økonomiske forutsetninger er lagt til grunn for beregningen:



Diskonteringsrente:	4,50 %
Regulering av grunnbeløpet (G):	3,00 %
Regulering av samordningsfradrag:	3,00 %
Regulering av pensjonsreferansen:	2,23 %

	2022	2021
Utbytte Eiendomsfond	16 059 786	19 347 560
Renteinntekter verdipapirer	485 262	258 588
Renteinntekter lån	6 765 634	7 953 311
Netto kursgevinst/tap	1 101 204 336	314 767 035
Netto valutasilkring	-322 131 942	-13 081 168
Totalportfølje opp/nedjustering verdipapirer	-1 391 925 372	125 769 102
Honorar verdipapirer	-17 872 769	-24 293 359
Diverse verdipapirer	-119 275	-38 026
Sum netto avkastning gevinst finansinvesteringer	-607 534 341	430 683 043

Samtlige globale investeringer er valutasikret. Dette innebærer at de globale investeringene samlet sett hverken har gevinst eller tap på valutasvingninger.

Investeringsporteføljen fikk en avkastning på -10,9 %, som er ca. 2,9 % -poeng svakere enn referanseindeksen. Dette ga et kronerresultat på 607,5 millioner.

Per 31.12. 2022 var SOPs verdipapirer allokert slik:

FORVALTERMANDATER	Historisk kost	Kursverdi per 31.12.22	Over/ underkurs
Aksjer			
Aksjer global fond - Baillie Gifford	452 357 288	472 447 647	20 090 359
Aksjer global fond - Ardevora	544 046 390	543 745 950	-300 440
Aksjer global fond - Nordea	942 349 836	992 004 523	49 654 687
Aksjer global aktiv - Quoniam	6 925 976	7 100 700	174 724
Aksjer OSEBX - Alfred Berg	124 196 831	276 262 844	152 066 013
Sum aksjer	2 069 876 322	2 291 561 664	221 685 342
Rentepapirer			
Alfred Berg - Nordiske renter	496 310 681	500 036 143	3 725 462
PIMCO globale renter - kort	509 243 748	511 896 373	2 652 624
Robeco globale renter - kort	513 707 014	513 946 307	239 293
Sum rentepapirer	1 519 261 443	1 525 878 823	6 617 380
Selskapsandeler/eiendom			
Storebrand Eiendomsfond	216 562 588	281 247 094	64 684 506
Union Core real estate Fund AS	85 357 201	85 339 697	-17 504
Sum selskapsandeler/eiendom	301 919 789	366 586 791	64 667 002
Sum totalportefolje	3 891 057 554	4 184 027 278	292 969 724



This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

Verdipapirene hadde 1.1.2022 en urealisert gevinst på kr 1684,9 millioner. En urealisert gevinst per 31.12.2022 på kr 292,9 millioner, innebærer en reduksjon i urealisert kursreserve på hele kr 1391,9 millioner i 2022. Den markante nedgangen i urealisert kursreserve skyldes overgangen fra diskresjonær forvaltning til fondsprodukter. Dette styrevedtaket fra juni vil redusere de årslige forvaltingskostnadene vesentlig.

Note 6 Godtgjørelse til ledende personer/styret og revisor

Godtgjørelse	Styrehonorar	Andre honorar	Andre ytelser	Sum
Styrets leder	140 719	0	0	140 719
Styrets nestleder	70 359	0	0	70 359
Øvrige medlemmer styre	211 077	153 000	11 776	375 853
SUM	422 155	153 000	11 776	586 931

SOP har ikke egne ansatte, og det er ikke utbetalt godtgjørelser til andre enn styret.

Til revisor ble det i 2022 utbetalt kr 318 406 for revisjon og øvrige tjenester, beløpene er ink. mva. Beløpet fordeler seg som følger:

Lovpålagt revisjon	287 500
Skatterådgivning	9 688
Annen bistand	21 218
Sum honorar revisor	318 406

Note 7 Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg slik:

	2022	2021
Fornuesskatt	0	0
Betalbar skatt	0	0
Endring i utsatt skatt	0	0
Sum skattekostnad	0	0

Oversikt over midlertidige forskjeller

Verdien av utsatt skattefordel er satt til kr 0.-.

Fremførbart underskudd beløper seg til kr 1 484 387 192 per 1.1.2022.

Note 8 Egenkapital

	Grunn- Kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital per 1.1. 2022	14 950 000	0	14 950 000
Årets resultat		0	0
Egenkapital per 31.12. 2022	14 950 000	0	14 950 000

Note 9 Transaksjoner med nærstående parter

Lån til nærtstående

	2022	2021
Lån từ Christiania Torv AS	267 920 000	281 960 000

Kr. 253 880 000 av fordringer forfaller lenger enn ett år fram i tid.

Indtægter fra nærstående

	2022	2021
Renteinntekter lån til Christiania Torv AS	6 765 634	7 953 311

Kostnader til nærstående

	2022	2021
Dnlf. honorar saksbehandling og kapitalforvaltning	14 506 250	13 725 000

Note 10 Investeringer i tilknyttede/felleskontrollert virksomhet

Den norske legeforening og Sykehjelps- og pensjonsordningen for leger eier 50 % aksjer hver av aksjene i Christiania Torv.

	Aksjekapital	Aksjer	Pålydende per aksje	Verdi per 31.12.2022
Christiania Torv AS (SOP)	30 000 000	60 000	500	30 000 000

Egenkapitalutvikling i tilknyttet selskap i 2021

Christiania Torv AS (SOPs andel 50%)	Beløp
Egenkapital per 1.1.2021	-4 272 271
Kapitalforhøyelse	15 000 000
Årsresultat	-5 143 565
Egenkapital per 31.12.2021	5 584 165

Tallene som er oppgitt er 2021 tall da regnskapet til Christiania Torv AS ikke er avlagt innenfor signering av SOP sitt årsregnskap.

Note 11 Bunden bankinnskudd

Av innestående på bankkonto er kr 265 790 bundet på skattetrekkskonto. Herav er kr 264 325 skyldig skattetrekk.



Kapitalen til SOP er forvaltet etter de samme regler som gjelder for kapitalforvaltning i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser.

	Strategi Pr 31.12.22	Markedsverdi i % Pr 31.12.22
Norske aksjer	5,0 %	6,2 %
Globale aksjer	45,0 %	44,8 %
Eiendom	10,0 %	8,2 %
Globale obligasjoner	33,0 %	34,0 %
Pengemarked	0,5 %	0,8 %
Utlån- Christiania Torv	6,5 %	6,0 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Investeringsstrategien innebærer at porteføljen rebalanseres til strategiske basisvektar hver tredje måned.

SOPs utenlandsinvesteringer er valutasikret. Valutasikringen er inkludert i de respektive fondsmandatene.

